

2. tertialrapport 2018

Innhold:

Innhold:	1
Innledning	2
Forslag til budsjettjusteringer	4
Hovedprioriteringer i HP 2018 – 2021	6
Samfunn	8
Grunnskole	11
Barnehage	13
Helse og omsorg	14
Velferd	16
Kultur	19
Infrastruktur - Bygg, VA, Vei	21
Plan/Samfunn	22
Fellestjenester, ledelse og politikk	24
Organisasjon og medarbeidere	26
Økonomi	29
Investeringer	31
Konsulentkostnader	32

Hvert tertial rapporterer rådmannen til kommunestyret. I hovedtrekk omfatter rapporten en beskrivelse av resultatoppnåelse og økonomisk status som skal danne grunnlag for eventuelle justeringer i løpet av drifts- og regnskapsåret, samt grunnlag for neste handlingsprogram.

Det er Lier kommunes egne retningslinjer som er førende for rapporteringen, med vekt på avvik i resultater og ressursbruk fra hva som ble fastsatt i kommunestyrets vedtatte handlingsprogram og økonomiplan 2018 – 2021 og årsbudsjett 2018.

Dette betyr blant annet at rapporteringen fra administrativt til politisk nivå skjer i form av en felles rapport, som går til alle hovedutvalg, formannskapet og kommunestyret.

Rapporteringen er først og fremst en avviksrapportering og skjer på to hovedområder:

- Rapportering på politiske oppdrag. Rapportering på ressursbruk – jfr. regnskap og budsjett 2018.

Tertialrapporten består av to dokumenter:

- Tertialrapporten (dette dokument) - beskriver avvik i forhold til økonomi og rapportering på oppdrag.
- Månedrapport for august angir faktiske regnskapstall (foreligger ca. 25. september).

Innledning

Tertialrapporten er et bidrag til kommunestyrets styringsinformasjon; den skal være en statusrapport på økonomi og de ulike utredningsoppdragene som rådmannen har ansvar for.

De store planprosessene med rullering av kommuneplanen, utarbeidelse av skolebehovsplanen og barnehagebehovsplanen er i rute. Helse, omsorg og velferdsplanen er vedtatt.

Økonomiske utfordringer i tjenestene

En sunn kommuneøkonomi krever god økonomistyring. I 2017 hadde 50 prosent av virksomhetene våre et samlet merforbruk på 28 mill.kr. Gjennom 2018 har det vært jobbet målrettet, både på tjenestoområdene og ute i virksomhetene for å omstille driften til vedtatte budsjett. Dette gir resultater. Det er allikevel viktig å løfte frem at kommuneøkonomien i Lier er under sterkt press. Et svakere inntektsnivå, nye ressurskrevende brukere og nasjonale normer for bemanning innen både skole og barnehage reduserer handlingsrommet til kommunen.

Overskudd på fellesområdet

Budsjettet for skatt og rammetilskudd ble lagt på 5 mill.kr. over statsbudsjettets anslag for Lier. Totalt forventes det at vi får netto inntekter for skatt og rammetilskudd 9 mill.kr. over anslaget i statsbudsjettet, og dermed 4 mill.kr. over anslaget i budsjett.

Rentenivået er gunstig og pr 2. tertial ser det ut til å bli ca. 4 mill.kr. i lavere netto renteutgifter enn budsjettet.

Pensjonen ligger an til et underforbruk på 6 mill.kr.

Utbytte ligger an til et underskudd på 7 mill.kr.

Lønnsoppgjør ligger an til et underforbruk på 4,5 mill.kr.

Integreringstilskudd ligger an til overskudd på 3,5 mill.kr.

Samlet prognose for kommunen, med vedtak per 2. tertial, er et lite underskudd ved årsslutt pålydende 2 mill.kr.

Forslag til budsjettjusteringer

Rådmannen foreslår følgende budsjettjusteringer i driftsbudsjettet:

1000 kr.	Økt inntekt/ Redusert utgift	Økt utgift/ Redusert inntekt
1 5 nye VTA plasser		200
2 Kultur ruspolitisk handlingsplan		50
3 LEKF husleieinntekt DRBV	190	
4 Pkt. 4. Reduksjon ramme LEKF		190
5 Ikke-finansierte innspill HP 18-21		960
6 Deltakelse helseklynge		200
7 Finansieres mot Lønnsreserven	1 410	
	1 600	1 600

1. I formannskapet sak 42/2018 ble det vedtatt å etablere 5 nye VTA (varig tilrettelagte arbeidsplasser) ved Lier ASVO. Virksomheten kompenseres for kostnader i 2018.
2. Som del av vedtak om ruspolitisk handlingsplan i KS 47/2016, tiltak 6, ble det vedtatt å bevilge 50 000 kr til rusfrie møteplasser.
3. Som del av sak om økt husleie for Drammensregionens brannvesen, vil LEKF ha en inntektspost mot DRBV som nå ligger finansiert både av kommunen og DRBV, rammen reduseres derfor tilsvarende denne husleien mot kommunens fellesområdet.
4. Pkt. 3 finansieres ved å redusere rammeoverføringen til LEKF.
5. I HP 2018-2021 ble det ikke funnet rom for å saldere inn VIVA sine innspill. Det anses likevel at VIVA har behov for dette i 2018 og det salderes derfor inn nå. Dette gjelder prisvekst for 2018 og overvannshåndtering.
6. I forbindelse med bygging av nytt sykehus på Brakerøya er det etablert et «Helseklynge samarbeid» sammen med Fylkeskommunen, Drammen kommune, Universitetet Sør Øst og Vestre Viken. 200 000 kroner er Lier kommunes andel av prosjektledelse og videreføring av «Helseklyngesamarbeidet». Viser for øvrig til informasjon om prosjektet i saksnr: 12/2018 HSO utvalget.
7. Ettersom det er prognostisert overskudd på lønnsreserven, foreslås det at 2. tertialvedtaket finansieres mot dette overskuddet.

Rådmannen foreslår følgende budsjettjusteringer i investeringsbudsjettet

1000 kr.		Økt inntekt/ Redusert utgift	Økt utgift/ Redusert inntekt
1	Avslutte prosjekter VIVA	13 807	
2	Redusere bevilgning prosjekter VIVA	34 464	
	Avslutte prosjekt 9486 Erstatning Frogner sykehjem	45 962	
3			
4	Avslutte prosjekt 8503 Hegg skole	8 000	
	Tidligere budsjettert underforbruk 8503 og 9486		60 000
5			
6	Redusere låneopptak		39 733
7	Kjøp av minibuss		2 400
		102 233	102 233

1-6. Flere prosjekter hos VIVA IKS er nå naturlige å avslutte samt prosjekt Hegg skole og Fosshagen hos Lier Eiendomsselskap KF. Totalt sett har prosjektene gjenstående midler som foreslås ført mot tidligere vedtatt budsjettert underforbruk og ved å redusere låneopptak. Se fullstendig oversikt under investeringskapittelet.

7. Minibusser transport til dagsenter i egen regi samt turer for sykehjemsbeboere og annen kjøring av eldre i kommunen. Foreslås finansiert ved omdisponering av ubrukte midler under pkt. 1-6.

- Lier kommune kjøper en ledig leilighet i Eikeliveien borettslag og benytter denne til personalfasiliteter. Kjøpet finansieres fra eksisterende bevilgning «Tomtekjøp». Ettersom midlene allerede er vedtatt, opplyses det om som et kulepunkt.

Hovedprioriteringer i HP 2018 – 2021

Hovedprioriteringene i HP 2018 – 2021 er:

- **Livsmestring for alle** – Lier kommune skal fremme god livsmestring og trivsel for alle innbyggere.
- **Grønn utvikling og infrastruktur** – Lier kommune skal arbeide aktivt for å nå målet om å bli en klimanøytral kommune innen 2030».
- **Digital dialog** – Lier kommune skal sikre god dialog med innbyggerne, brukere og medarbeidere gjennom bruk av smarte digitale løsninger i hele kommuneorganisasjonen».

Rådmannen rapporterte iverksatte tiltak pr april 2018 i 1. tertial. Nye tiltak etter rapportering i 1. tertial er:

Livsmestring for alle:

- **Årshjul livsmestring** – for barnehager og skoler testes ut i to barnehager og to skoler før det innføres som obligatorisk fra neste skoleår. På ungdomstrinnet er tiltakene obligatoriske fra dette skoleåret slik at vi når alle ungdommene våre med tema som psykisk helse og rus.
- **Aktive lokalsamfunn** – 10 skoler, idrettslag, BUA, Buskerud idrettskrets og Lier idrettsråd har startet et samarbeid om «Aktive lokalsamfunn». Dette skal munne ut i gode tiltak for tilhørighet og fysisk aktivitet barn og unge i lokalmiljøene i Lier.
- **Demensvennlig samfunn** – har hatt 1 års markering. Det er nå over 23 servicebedrifter i Lier som er sertifisert som demensvennlige.
- **Psykisk helse, drop-in samtaler** – ferier og høytider er ofte en vanskelig tid for de som sliter med sin psykiske helse. Lavterskeltilbud om drop-in samtaler har vært tilgjengelig i hele sommer, 5 dager i uken. Tilbudet har vært mye brukt. Det har bidratt til at vi på et tidlig tidspunkt har kunnet gi flere rask og riktig hjelp.
- **Pårørendeskolen** – for pårørende til personer med demens sykdom har startet opp nytt tilbud. De vil gjennom 6 kvelder dele nyttig kunnskap, og gi pårørende til denne gruppen en arena der de i felleskap kan dele erfaringer, noen sorger og gleder. Vi vet dette er nyttig for svært mange de som opplever å komme i denne situasjonen.

Grønn utvikling og infrastruktur:

- **Grønn mobilitet** – utredningen som belyser fremtidige løsninger for redusert utslipp for transport er ferdigstilt og legges til grunn for det videre arbeidet med revidering av kommuneplanen.
- **Tiltaksdelen til Hovedplan vei 2019-2028** – er utarbeidet og behandles politisk i september. Tiltaksdelen omfatter også kartlegging av helhetlig gang- og sykkelveinett i Lier, samt gatebruksplan for Sylling.
- **Klimagassregnskap** – regnskap 2017 for Lier kommune er utarbeidet.

Digital dialog:

- **Strategi digitalisering** – arbeidet går videre og er nå inne i fase to, som omhandler valg av hovedfokusområder og mål for digitalisering.
- **Innbyggermedvirkning** – layout på nettsiden www.lier.kommune.no og nyhetsartikler er oppdatert. Foreløpige tall indikerer at endringene fungerer etter hensikten – brukerne tilbringer mer tid i hver artikkel og får med seg mer av innholdet. Dette gir oss nye muligheter for å nå ut til flere gjennom digitale medier.

- *Digitale analyseverktøy* – skal si oss hvor godt vi klarer å engasjere innbyggerne våre i sosiale medier. Her sammenlikner vi Lier med nabokommuner og andre relevante aktører. Per i dag er Lier rangert godt over alle vi sammenlikner oss med - deriblant Drammen, Røyken, Asker, Bærum og Oslo kommune.
- *Digitale kemnertjenester* – synliggjøring av kemner på kommunens nettside, med lenker til statlige nettsider for oppgaver som kan utføres fra sentralt hold via skatteetaten og «altinn.no», medfører at utvalgte forespørsler og tjenester ikke lenger trenger å bli utført av kemner. Det er nå også mulig å sende inn ulike forespørsler eller søknader elektronisk på nettsiden, oppgaver som tidligere måtte inngis manuelt og ofte ved personlig fremmøte hos kemner.

Samfunn

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Tilbudet rundt Lier stasjon må bli bedre. I regi av og i samarbeid med Buskerudbyen gjennom BBP1 må tiltak for bedre tilgjengelighet rundt Lier stasjon iverksettes. Økt parkeringskapasitet, egen parkering for el-biler, sikker sykkelparkering og prøveprosjekt med matebusser må gjennomføres snarest.	HP 17-20 Oppdrag 2.19	Påbegynt	Prosjektet er igangsatt og finansiert via Buskerudbyen. Sykkelhotellet er satt opp på stasjonen, men har ikke kommet i drift pga. gjenstående tekniske installasjoner fra Bane NOR. Pilotprosjekt for samkjøring er igangsatt og matebuss er utredet. Det jobbes videre med etablering av pilotprosjekt for å teste ut en matebussløsning. Det er også gjennomført befarings med Bane NOR i august for økt parkeringskapasitet ved stasjonen.
Rådmannen kartlegger hvorvidt kommunen i sterkere grad kan nyttiggjøre seg belønningsmidler – fra hvem og til hvilke prosjekter, beløp og egenandeler.	HP 17-20 Oppdrag 2.27	Påbegynt	Arbeidet er igangsatt Rådmannen kommer tilbake med sak/melding til politisk behandling i løpet av andre halvår 2018.
Lier kommune deltar i en rekke samarbeidsorgan – alt fra Vestregionen og Buskerudbyen til Oslo og omland friluftsråd – med ulik finansiering. Rådmannen legger frem en egen kost/nytte-analyse som viser direkte og indirekte kostnader knyttet til arbeidet med disse.	HP 16-19 Oppdrag 2.34	I arbeid	Liste over de vesentligste samarbeid er utarbeidet og finansiell informasjon innhentet. Det jobbes med å ferdigstille sak som rådmannen tar sikte på å legge fram høsten 2018.
I forbindelse med revisjon av energi- og klimaplan innarbeides en handlingsplan mot støy etter forurensningsforskriftens kapittel 5.	HP 16-19 Oppdrag 2.32	Påbegynt	Det er gjennomført et innledende kartleggingsarbeid som grunnlag for en egen handlingsplan mot støy. Rådmannen har besluttet å samkjøre det videre arbeidet med konsekvensutredningene til kommuneplanen. Konsekvensutredningsrapporten til kommuneplanen foreligger, arbeidet med handlingsplanen starter opp høsten 2018, med sikte på politisk behandling første halvår 2019.

Annet

Befolkningsendring:

Lier kommune hadde en befolkning på 26 149 personer ved utgangen av 2. kvartal 2018. Dette er 169 personer flere enn ved utgangen av 2017.

Klima og energi:

Det arbeides med tiltakene i energi- og klimaplanen. Rapportering på status i energi- og klimaplanen legges frem i Miljøutvalgets møte i september. Et årlig klimagassregnskap for Lier kommunes virksomhet er en viktig del av rapporteringen.

Fjordbyen Lierstranda:

Planprogrammet for områderegulering av fjordbyen ble vedtatt i mai. Planprogrammet for kommunedelplan for samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt er ute på høring med høringsfrist 3.september 2018. Endelig planprogram for kommunedelplanen skal etter planen komme til politisk behandling høsten 2018.

Det er vedtatt i HP 2018-2021 at forslag til områdereguleringen med tilhørende utredninger og dokumenter skal utarbeides av Eidos Eiendomsselskap AS. Se også eget oppdrag under Plan/samfunn. Områdereguleringen vil være kommunens plan, og det er utarbeidet utkast til en samarbeidsavtale mellom kommunen og Eidos Eiendomsselskap AS. Samarbeidsavtalen skal drøftes i planstyret for plansamarbeidet for Lierstranda og Brakerøya før politisk behandling og inngåelse.

Rv.23:

Statens vegvesen har midlertidig stanset det videre arbeidet med Rv 23 Dagslett – Linnes som følge nye kostnadsoverslag og fare for vesentlig kostnadsøkning i prosjektet. Dette har også ført til at kommunedelplanen for Rv 23 Linnes – E18 er satt på vent. Samferdselsdepartementet besluttet før sommeren 2018 at strekningen Rv 23 Dagslett – E18 skulle ses under ett. Vegdirektoratet har sendt et nytt oppdragsbrev til Statens vegvesen, som for utarbeider et revidert planprogram som grunnlag for videre planarbeid.

Buskerudbypakke 2:

Buskerudbypakke 2 er revidert og behandlet hos avtalepartene. Lier kommune vedtok bypakka i kommunestyret i juni 2018. Bypakka er samkjørt med og tilpasset byutredningene som igjen danner grunnlag for en framtidig byvekstavtale for Buskerudby-området.

Folkehelse:

Tre folkehelseområder har hatt spesielt fokus så langt i 2018: (1) Sunne og aktive liunger (SAL) er liermodellen for livsmestring i barnehage og skole. Det er planlagt trinnvis utrulling over 5 år (2016-2020) og våren 2018 var 50 % av skolene og barnehagene med i SAL. Høsten 2018 er det oppstart på 2 nye skoler og 6 nye barnehager. Dekningen blir da 67 % SAL skole og 75% SAL bhg. Målsetning innen 2020 er 100%. (2) Det jobbes kontinuerlig i flere virksomheter med helsefremmende lavterskel frisklivs- og mestringstilbud til liunger i alle aldre. Spesielt Lier Frisklivssentral (FLS) har en sentral rolle i frisklivstilbud til barn, unge og voksne. FLS har første halvår 2018 gitt tilbud til 257 i ordinært tilbud, 122 på arrangement av

Verdensdagen for fysisk aktivitet og 440 ved BUA Aktiv turnè. Friskliv senior har første halvår 2018 gitt tilbud til ca 500 seniorer. Dette utgjør ca. 5 % av befolkningen i Lier. Målsetningen innen 2022 er 20%. (3) Høringsutkast til tiltaksplan for folkehelse er utarbeidet og legges frem i for politisk behandling i september. Det er konkretisert 11 prioriterte folkehelseområder som skal bidra til grønt folkehelseskifte.

Grunnskole

Status økonomi

Oddevall, Hegg, Høvik er de skolene som har de høyeste løpende overforbruk pr. måned til og med august, med henholdsvis 8 %, 5 % og 4 % i forhold til budsjett.

Overforbruket ved de nevnte skolene er noe redusert fra mai, men det vil ikke være mulig å hente inn merforbruket i løpet av denne høsten. Overforbruk ved Hegg skole skyldes i stor grad at de har hatt behov for å bruke ekstra ressurser inn i klasser. Det forsøkes å spare på andre områder for å redusere totalt overforbruk. Overforbruket ved Høvik skole har flere årsaker, blant annet mange ansatte i svangerskapspermisjon hvor refusjonene er lavere enn utgiftene.

Da det like før sommeren ble kjent hva kommunen fikk av midler til ny lærenorm, så var dette langt mindre enn hva som var forventet. Dette har medført større utfordringer for økonomien ved mange skoler. Det er i hovedsak de største skolene, Høvik og Hegg, som har høy «gruppestørrelse 2» (mållindikatoren som kommunen har blitt tildelt midler til i henhold til ny lærernorm), men også Hennummarka, Sylling og ungdomsskolene Lierbyen og Tranby ligger høyt. Vi har gjort beregninger som viser at skolene burde hatt tilført 3,7 mill. mer per år for å oppfylle lærernormen (675 000 kr for høsten 2018). Dette må tas med i vurderingene for neste HP, og ressursfordelingsmodellen for skolene må tilpasses kravene fra 2018, og de skjerpede kravene fra høst 2019.

Fellesområdet har et merforbruk per 2.tertial. Dette skyldes at det har kommet nye elever etter skolestart, som skolene får kompensert for. Det har vært et behov for å justere budsjettet til miljøverkstedet på Hennummarka, samt at elever til og fra andre kommuner har en kostnad høyere enn budsjett.

Prognose for skolesektoren i 2018 er et merforbruk på 2,5 mill.kr.

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Med virkning fra 1. august 2018 innføres en norm for lærertetthet på skolenivå. Justering av kostnader knyttet til denne reformen vil først være kjent ifm revidert statsbudsjett 2018. Normen skal sees i sammenheng med tiltak for å rekruttere tilstrekkelig antall kvalifiserte lærere. Rådmannen legger frem en egen sak med fokus på rekruttering i løpet av 1. halvår 2018.	HP 18-21 Oppdrag 2.14	I rute	Legges frem i 2. halvår 2018

Annet

Skolebehovsplan:

Det er foretatt en skolebehovsanalyse, og arbeidet med skolebehovsplanen er i gang. Kommunen arrangerte åpne folkemøter i kretsene for å høre innbyggernes mening. Skolebehovsplanen skal være ferdig til våren -19.

1:1-dekning ipad:

Alle elevene på barnetrinnet og elevene på ungdomstrinnet på Sylling har tatt i bruk ipad som læringsverktøy. Resten av ungdomsskolene bruker pc frem til de får ipad august 2019.

Ferie-sfo:

Ferie-sfo ble gjennomført en uke i juli på Hegg skole og på forsterket enhet på Hallingstad skole. 23 elever benyttet seg av tilbudet på Hegg, og 7 elever på forsterket enhet på Hallingstad skole.

Årshjul i livsmestring for barnehage og skole

Det er utarbeidet et årshjul i livsmestring. Dette skal sikre at alle barnehager og skoler i samarbeid med blant annet helsetjenesten og Ungdomshjelpa gjennomfører tiltak for å fremme god psykisk og fysisk helse. Årshjulet testes ut i to barnehager og skoler dette året, for så å rulles ut til alle neste barnehage- og skoleår.

Barnehage

Status økonomi

De kommunale barnehagene ligger totalt sett omtrent likt med budsjett per 2. tertial.

Fellesområdet ligger godt innenfor budsjett. «Tilrettelagte tiltak» ligger høyt, men det er gjort grep for å dekke inn noe av overforbruket fra høsten av. Kommunalt tilskudd til private barnehager er som budsjettert per 2.tertial, men det vil bli en reduksjon fra september på grunn av et fallende barnetall. Dette, sammen med at barn fra andre kommuner gir et overskudd, gjør at det forventes en besparelse for barnehageområdet på rundt 3 mill.kr i 2018.

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Det skal innføres ny bemanningsnorm i alle barnehager fra 1. august 2018. Det er foreslått først å kompensere de private barnehagene for økt bemanning i 2020. Det vurderes en modell for forskuttering av tilskudd etter søknad samtidig med innføring av ny bemanningsnorm. Stortinget fatter endelig vedtak om normen våren 2018. Rådmannen legger frem en egen sak om finansiering og gjennomføring av reformen i Lier.	HP 18-21 Oppdrag 2.6	Ferdigstilt	Ble lagt frem i juni

Annet

Kvalitetsplan for barnehagene:

Arbeidet med ny kvalitetsplan for barnehagene er i gang. Utviklingsområdene er lek og læring, helse og livsmestring. Den skal være ferdig i januar 2019.

Barnehagebehovsanalyse

Vi har satt i gang arbeidet med barnehagebehovsanalyse. Denne skal resultere i en barnehagebehovsplan for å sikre at barnehagene i fremtiden er der behovet for barnehageplasser er størst.

Lier har blitt språkkommune

Dette er en satsing i regi av Utdanningsdirektoratet. Språkkommuner skal ha en helhetlig satsing på språk, lesing og skriving fra barna begynner i barnehagen til de går ut av grunnskolen. I Lier skal vi revidere vår språk, lese- og skriveplan, ha språknettverk for barnehagene og veilede skolene i forhold til språk, lese- og skriveopplæring.

Språktrening:

Språkmidlene som tidligere ble fordelt ut til barnehagene etter søknad er fra august -18 overført til pp-tjenesten. Språkveiledere, spesialpedagoger og logoped fra pp-tjenesten skal observere barna, veilede personalet og jobbe direkte med enkeltbarn som trenger særlig språktrening ute i barnehagene.

Helse og omsorg

Status økonomi

Helse og omsorg hadde overforbruk i 2017 og ble kompensert med noe mindre enn dette i 2018. Iverksatte tiltak for å justere drift til budsjett har gitt resultater i alle virksomheter, men det er fortsatt en del utfordringer. Det jobbes mot at tjenesteområdet vil kunne gå i balanse for året, samlet sett.

Hjemmetjenester:

Vedtaksnivået har vært relativt stabilt siden mars måned, dette har gjort det mulig å redusere noe på bemanning. Det er utfordrende og ta inn merforbruket som var tidlig på året men de siste månedene har redusert tidligere merforbruk noe. Om vedtaksmengden ikke øker forventes det at virksomheten går i balanse, men dette vurderes som en usikker prognose.

Det er iverksatt nye BPA ordninger som samlet gir en økt utgift inneværende år i overkant av 1 mill. Dette løses i år innenfor tjenesteområdet da det for andre har vært noe reduksjon, samt at hovedansvaret har satt av buffer for å kunne håndtere noe økte utgifter. Dette vil imidlertid bli utfordrende med helårseffekt i 2019.

Institusjonstjenester:

For institusjonene har det vært en rammeøkning og omfordeling til vedtatt ny budsjettmodell. Det er iverksatt tiltak for å tilpasse driften til rammene på Fosshagen og Nøstehagen. Liertun vil tilpasse driften mellom avdelinger i løpet av året.

Nøstehagen har pr. 2 tertial et merforbruk på 11%. Tiltak er iverksatt men grunnet ny ressurskrevende beboer samt svangerskapspermisjoner er ikke effekten av tiltakene synlige i regnskapet. Merforbruket vil dekkes inn av fellesområdet helse og omsorg.

Fosshagen har merforbruk og det er usikkert om de vil klare balanse, merforbruk her må i hovedsak sees i sammenheng med kostnadskrevende bruker som vi tidligere har kjøpt eksterne plasser til.

Liertun forventes å gå i balanse.

Fellesområdet Helse- og omsorg er i positiv balanse blant annet grunnet mindre bruk av eksterne plasser samt noe merinntekt på brukerbetaling på sykehjem. Det har også vært satt av buffer for å ta noe uforutsette utgifter innen tjenesteområdet. Det jobbes for at dette vil kunne kompensere for totalt merforbruk ved Nøstehagen og Fosshagen samt nye BPA vedtak.

Sentralkjøkkenet og seniorsentrene er i positiv balanse og forventes å være det ut året.

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
<p>Det settes økt fokus på å styrke ulike aktivitetstilbud ved våre institusjoner. Følgende tiltak vurderes i løpet av 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruk av trivselsassistenter i sommerferier etter modell fra Modum • Innføring av valgfag «Innsats for andre» i ungdomskolen etter modell fra Østerås i Bærum. • Innkjøp og drift av en «aktivitetsbuss» etter modell fra Skaar i Sylling. 	HP 18-21 Oppdrag 2.7	Påbegynt	<p>Sak lagt fram for HSO våren. Pilotprosjekt gjennomført. Videre utrulling sommer 2019 vil bli lagt inn for vurdering til HP 19-22.</p> <p>Innføring (videreutvikling) av valgfag «innsats for andre». Dette ivaretas av grunnskole.</p> <p>Innkjøp og drift av aktivitetsbuss vil legges frem som sak i HSO september og foreslås finansiert opp i 2. tertial.</p>
<p>Det er vedtatt innført en ny budsjettmodell for institusjoner med heldøgns omsorgsplasser, ref sak KS 129/2017. Modellen bygger på prinsippet om like økonomiske forutsetninger for samme kategori brukere. Det tilføres økonomiske ressurser slik at dagens bemanningsnivå opprettholdes. I tillegg videreføres prosjekt hverdagsrehabilitering.</p>	HP 18-21 Oppdrag 2.19	I rute	<p>Årets budsjett er fordelt ut fra ny modell. Det arbeides med tilpasning i alle virksomheter.</p> <p>Prosjekt hverdagsrehabilitering er i drift. Melding legges frem til høsten.</p>

AnnetHjemmetjenesten:

Ny lederstruktur med avdelingsledere er vedtatt og trer i kraft 01.09.18. Den vil gi større grad av nærledelse og tidligere struktur i oppgavefordeling, noe som forventes å ha positiv effekt både på medarbeidertilfredshet, sykefravær og tjenestekvalitet på sikt.

Nye rutiner som sikrer tettere samarbeid mellom vedtakskontor og hjemmetjenesten, med formål at det kun tildeles tjenester som er relatert til nødvendig helsehjelp, samt at alle iverksatte tjenester avsluttes så snart det er faglig forsvarlig, har god effekt.

Institusjoner og boliger for eldre:

Inneværende år er kjøp av nye kostnadskrevenne plasser eksternt unngått for brukergruppen med utfordrende adferd. Denne brukergruppen ivaretas nå i all hovedsak ved ressursavdeling på Fosshagen.

Institusjonene Fosshagen og Liertun har tatt i bruk ubenyttede rom for å redusere kostnader i forbindelse med utskrivningsklare pasienter på sykehuset. Plassene har vært mye belagt, men til tross for dette har kostnader i forbindelse med utskrivningsklare pasienter på sykehuset økt kraftig siste år.

Trivselsassistenter:

Pilotprosjekt ble gjennomført på Liertun i sommer. Evaluering av prosjektet vil bli presentert i melding til HSO utvalget i løpet av høsten.

Velferd

Status økonomi

Ved inngangen av 2018 var det klart at aktivitetsnivået tilsa behov for kostnadsreduksjoner i forhold til rammen. Samtidig har det vært behov for å etablere flere ressurskrevende tjenester til innbyggere. Prognosen for 2018 er et overforbruk på 17 mill.kr. over rammen.

Formannskapet vedtok i sak 42/2018 å etablere 5 nye kommunale VTA plasser (varig tilrettelagte arbeidsplasser) ved Asvo. Tiltaket foreslås finansiert i 2. tertial. Plassene har en helårskostnad på 120.000 pr. plass, totalt 600.000 kr. For 2018 utgjør kostnaden 200.000 kr.

Områder med mulig overforbruk

Barnevernet:

Barnevernet har hatt en stor økning av kostnadene for kjøp av plass på institusjon, beredskapshjem og fosterhjem. Pr. 2. tertial meldes om et mulig overforbruk på 6 mill.kr. Det skal gjennomføres en analyse av aktivitets og kostnadsnivå i 3. tertial.

Tjenester for barn og unge med funksjonsnedsettelse:

I 2017 var det en stor økning i kostnader knyttet til avlastning og omsorgslønn, med helårsvirkning i 2018. Samlet sett utgjør dette et mulig overforbruk på ca. 1,8 mill.kr. Det jobbes med kostnads reduserende tiltak.

Voksne med funksjonsnedsettelse:

Voksne med funksjonsnedsettelse har iverksatt flere tiltak for å tilpasse seg vedtatt økonomisk ramme. Pr 2. tertial ligger virksomheten i overkant av budsjett. Overforbruket har hatt en betydelig nedgang og avviket er vesentlig lavere enn samme tid i fjor. Blant annet er overtidsbruken redusert med nær 60 %.

Kjøp av plasser:

Pr 2. tertial er det et estimert overforbruk på kjøp av plasser på ca. 3 mill.kr. mer enn tilgjengelige ramme.

Nye brukere:

I 1. tertial ble det varslet behov for omfattende tjenester til nye brukere til personer med funksjonsnedsettelse og til personer med rus/psykiatri.

De nye tjenestebehovene lar seg vanskelig inkorporere i dagens ordinære drift. Dette øker den økonomiske utfordringen for tjenesteområdet med ca. 8 mill.kr. Det er en økning på 3 mill. kr. fra 1. tertial. I påvente av at Glitre bofellesskap blir etablert har det vært behov for å øke tjenesten for 2 brukere. Totalt har det vært en økning på 4 store kostnadskrevende tiltak, og 3 moderate.

Øvrige virksomheter:

De øvrige virksomhetene styrer mot balanse, noen med mulig underforbruk.

Tiltak

Det har vært gjennomført en tjenesteanalyse i Velferd, og Agenda Kaupang har gjennomført en analyse av Helse, omsorgs og velferdsområdet.

Høsten 2017 startet et omfattende omstillingsarbeid i velferd. Arbeidet fortsetter i 2018/2019.

Tiltak	Status
Innføring av avdelingsledernivå-nærledelse	Gjennomført
Etablere heldøgns bemannede boliger til brukere innen psykisk helse (HP- 2018-2021).	Arbeidet er igangsatt Det er etablert en arbeidsgruppe som jobber med muligheten for å avvikle enkelte kjøp av plasser. Det er en utfordring å finne egnet boligmasse for å kunne gjennomføre tiltaket. Arbeidet fortsetter.
Gjennomgang av vedtak for å kvalitetssikre nivå på tjenestene	Gjennomført innen området barn og unge med funksjonsnedsettelse. Gjennomgangen av vedtak til voksne med funksjonsnedsettelse pågår.
Reduksjon av bruken av overtid	Innføring av avdelingsledernivå har bidratt sterkt til at overtidsbruken er betydelig redusert. Arbeidet fortsetter.
Omlægging og endring av turnuser	Nye turnuser i to virksomheter implementeres fra 1. November 2018
Gjennomgang av aktivitetstilbud til ressurskrevende brukere ved Lier ASVO	I tillegg til stedlig bemanning ved aktivitetssenteret, brukes ca. åtte årsverk fra kommunale virksomheter til å følge brukere. Hovedtyngden av brukere med følge tas nå ut av aktivitetssenteret og det etableres andre egnede aktivitetstilbud for bruker-gruppen. Dette frigjør plasser ved aktivitetssenteret som tildeles unge brukere. Tiltaket reduserer ikke de totale kostnadene, men medfører at flere får tilbud på samme ressurser. Lier Asvo har utvidet åpningstiden slik at tilbudet er egnet for brukere som bor hjemme.
Fra vedtak til drop in ved psykisk helse og rus- lavterskel.	Kommunens ansvar for å tilby tjenester til psykisk syke er stort. Med det nye drop-in-tilbudet håper kommunen å oppnå mer tilgjengelige psykisk helsetjenester, raskere helsehjelp og at flere tar kontakt. Tiltaket øker muligheten for å forebygge større utfordringer, og raskere å kunne lede folk videre til andre tjenester når det er behov for det. Ved at færre brukere får omfattende vedtak kan vi bruke ressursene til å nå flere på et tidligere tidspunkt.

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Arbeidet med reduksjon av antall langtidsmottagere av sosialhjelp har fått forsterket fokus gjennom et eget rettighetsavklaringsprosjekt. Dette forventes å bidra til en stor nedgang i de samlede utbetalingene til sosialhjelp. Det forutsettes at statlige normtall legges til grunn for utbetaling av sosialhjelp. I tillegg vurderes følgende tiltak for å redusere omfanget av sosialhjelp: <ul style="list-style-type: none"> • Økt bruk av aktivitetsplikt for alle grupper i samsvar med gjeldende regelverk. • Utvide samarbeide om arbeidstrening med bl.a. Lier ASVO, BUA, Kirkens bymisjon og privat næringsliv. • Gi språktrening gjennom arbeidsrettede tiltak. 	HP 18-21 Oppdrag 2.8	I rute	Politisk melding september 2018
Behovet for plasser i bofellesskap for enslige mindreårige asylsøkere – EMA – er betydelig endret. Driftsbudsjettet tilpasses endret og redusert behov og ny tilskuddsmodell i løpet av 1. kvartal 2018.	HP 18-21 Oppdrag 2.13	Igang satt	Bofellesskap nr. 2 ble avvirket 1. august 2018. 2 av 3 bofellesskap er avvirket. Det er satt inn kostnadsreduserende tiltak for å drifte innenfor den økonomisk rammen

AnnetPrøveprosjekt barnehagene:

Helsetjenesten har startet et prøveprosjekt i barnehagene sammen med blant annet PP-tjenesten og kommunens psykiske helseteam. Målet for prosjektet er raskere å nå ut med hjelpetiltak til familier som har behov.

Inkluderingspakken:

Inkluderingspakken er et prosjekt i regi av Lier voksenopplæring, Flyktningtjenesten og NAV. Målet er rett kandidat til rett jobb - på kort tid. Nøkkelen til å få til dette er en tydelig fordeling av arbeidsoppgavene og rekkefølgen på disse. Prosjektet har fått prosjektmidler fra IMDI til å utvikle Inkluderingspakken. Prosjektperioden varer ut 2018. Inkluderingspakken ble lansert Mai 2018 og er nå å finne på internett. <https://inkluderingspakken.no/>

Gifstadbakken 9:

Utsettelse av byggeprosjektet i Gifstadbakken 9 (Glitre bofellesskap) er utfordrende både for de som venter på å flytte inn i ny leilighet og for virksomheten som har et stort press på tjenestene.

Leie til eie:

Leie til eie: Det er 1 som har kjøpt ordinær bolig ved hjelp av startlån i 2. tertial. En husstand har fått «leie før eie» leilighet. 2 nye har fått forhåndstilsagn til å kjøpe bolig. Av de 4 husstandene bor / bodde 3 av de i kommunal bolig. I tillegg til disse husstandene er det 4 som vurderes for forhåndstilsagn. Av de 4 som vurderes for tilsagn bor 2 i kommunal bolig i dag og 2 har søk. 2 av de er unge uføre under 25 år.

Kultur

Status økonomi

Kulturvirksomhetene er i rute. Det meldes om et minimalt overforbruk men det planlegges å benytte noe av overskuddsfondet i 2018.

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Rådmannen utreder en ordning med det formål å gi støtte til enkeltprosjekter og arrangementer initiert av og for barn og unge.	HP 16-19 Oppdrag 2.15	Fullført	Melding lagt fram i GBK-utvalget i juni. Saken er vurdert og eksisterende ordninger anses å dekke behovet.
For å styrke Lier kommune som regjerende friluftskommune utarbeides det en oversikt over eksisterende ridestier i inn- og utmark i Lier. Det vurderes å legge til rette for tilbringerstier til utmark der dette mangler i samarbeid med hestenæringen og landbrukskontoret. Forslag til ridestier legges inn i prioriteringslisten for spillemidler sammen.	HP 17-20 Oppdrag 2.17	I arbeid	Nye ridestier er innarbeidet i vedtatt handlingsplan på uprioritert liste. Landbruksavdelingen har kartlagt hvor det kan anlegges ridestier for å kanalisere ferdsel. Kartleggingen vurderes inn i prioriteringslisten for spillemidler.
Mye godt arbeid er gjennomført for å øke aktiviteten rundt Lier bibliotek. Dette arbeidet videreføres. En rekke forfattere har tilknytning til Lier og det bør vurderes egne tiltak/arrangementer rundt disse. I Lierbyen arbeides det videre med muligheten for å flytte ned på gateplan og på Tranby er det naturlig å se dette i sammenheng med tilstandsrapport for Hallingstad og Tranby skoler.	HP 17-20 Oppdrag 2.18	I arbeid	Tiltak/arrangementer for forfattere med tilknytning til Lier vurderes fortløpende. Spørsmålet om flytting av biblioteket i Lierbyen ned på gateplan er løftet inn i arbeidet med stedsutviklingsprogram for Lierbyen som vil bli utarbeidet i løpet av 2018.
Godt fungerende velforeninger kan være et nyttig og viktig bidrag i lokal-samfunnsutviklingen. Kommunen vurderer om man kan bidra som pådriver til etablering av flere velforeninger basert på erfaringsutveksling fra vel som fungerer godt.	HP 17-20 Oppdrag 2.25	I arbeid	Registrering ble prioritert i 2017. Følges opp med erfaringsdeling på frivillighetsmøtet høsten 2018.
Økt behov for utleieadministrasjon gjennom bruk av digitale hjelpemidler sikres innenfor rammene til IKT – utstyr og etablering - og sektorens egen ramme for drift.	HP 18-21 Oppdrag 2.9	I arbeid	Det nye utleie-administrasjonssystemet BookUp er tatt i bruk, og videreutvikling av systemet pågår ut 2018. Erfaringene med systemet så langt er gode, men genererer også behov for administrativ kapasitet til veiledning, brukerstøtte ol.

Annet

BUA:

Bua Lier har holdt åpent i hele sommer med stor aktivitet. I løpet av 2.tertial ble låner nr. 1000 registrert og det var tilsammen 1600 utlån. Rett før sommerferien gjennomførte BUA en skoleturne på alle skolene med to aktivitetsettermiddager. BUA hadde også en aktivitetsdag for barna som var på sommer SFO. I tillegg har det vært sommerferieaktiviteter i to uker, både for 5-7 trinn og 8 -10 trinn.

Lier Kulturscene:

Lier kulturscene gjennomførte det svært vellykkede arrangementet «Sgt.Pepper Lier band» i juni. Nærmere 40 lokale ungdommer var med på eller bak scenen i en forrykende Beatles konsertforestilling. Prosjektet var et samarbeidsprosjekt mellom Lier kulturscene, Lier Musikkverksted og Lier kulturråd og hadde godt besøkte forestillinger. I skolens ferier er kulturscenen stengt da dette regnes som lavsesong for innendørs underholdning.

Infrastruktur - Bygg, VA, Vei

Status økonomi

Ettersom LEKF (Lier Eiendomsselskap KF) foreløpig fortsetter med å føres i kommunen sitt regnskap, rapporteres de som del av måneds/tertiar rapportene i 2018 på lik linje med hva som ble gjort i 2016 og 2017. Regnskapsmessig korrigering for å presenteres som eget regnskap ble gjort ved årsavslutningen i 2016 og 2017 og det samme vil gjøres ved årsavslutningen 2018. Ihht. KS 139/2017.

Lier eiendomsselskap KF er i rute. Det forventes balanse for 2018. Det vises for øvrig til detaljer i vedlegg 1.

VIVA rapporteres under fellesområdet (Økonomikapittelet) og gjennom egen tertiar rapport, se vedlegg 2.

Plan/Samfunn

Status økonomi

Samfunnsvirksomhetene er i rute. Det forventes balanse eller et noe positivt resultat for 2018.

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Det er tidligere vedtatt at Eidos eiendomsutvikling as skal stå for arbeidet med områdeutvikling av St Halvard strand. Kommunen utøver sin rolle som planmyndighet. Etablering av grunneiersamarbeid og ny aksjonæravtale er en forutsetning for videreføring av en slik modell.	HP 18-21 Oppdrag 2.10	I arbeid	Planprogrammet for områderegulering av Fjordbyen er vedtatt. Det er utarbeidet utkast til avtale mellom Lier kommune og Eidos om utarbeidelse av utredninger og planprogram. Avtalen kommer til politisk behandling etter drøfting i planstyret for plansamarbeidet om Lierstranda og Brakerøya høsten 2018. Aksjonæravtalen for Eidos ble vedtatt av kommunestyret i juni.
Rådmannen gis i oppdrag å utrede en helhetlig plan for området rundt Meierigården, inkludert godslageret i samarbeid med private grunneiere. Området bør videre vurderes ut fra sin historiske verdi sett opp mot tettstedsutvikling i Lierbyen.	HP 18-21 Oppdrag 2.11	Påbegynt	Arbeidet med Stedsutviklingsprogram for Lierbyen er igangsatt og vil pågå ut 2018. Rådmannen har vurdert at utredning av plan for Meierigården bør avvente til stedsutviklingsprogrammet foreligger, slik at dette kan inngå som grunnlag for utredningen. Utredningen vil bli utarbeidet første halvår 2019.
Det foreligger et initiativ fra Foss gård om å utrede mulighet for et energilagringsteknologi-prosjekt for landbruket. Kommunen ønsker å bidra som samarbeidspartner, ref vedtak i sak FS 94/2017.	HP 18-21 Oppdrag 2.18	I arbeid	Foss Gård v/ Buskerud bondelag er orientert om vedtak i saken. Rådmannen avventer et initiativ fra Bondelaget.

Annet

Rullering av kommuneplanen:

Arbeidet med rullering av kommuneplanen pågår, og både areal- og samfunnsdelen rulleres parallelt. Det ble gjennomført forhåndshøring av planforslaget med regionale myndigheter våren 2018. Resultatet av forhåndshøringen ble presentert for politisk nivå i juni. På bakgrunn av forhåndshøringen bearbeides planforslaget til 1.gangsbehandling

i første møterunde høsten 2018. Etter ny politisk behandling skal planen sendes på høring og offentlig ettersyn til befolkningen, nabokommuner og regionale myndigheter.

Grønn mobilitet:

Som en del av arbeidet med revidering av kommuneplanen er det igangsatt et eget utredningsprosjekt for å se på løsninger for redusert klimagassutslipp fra transport. Utredningsrapporten ble ferdigstilt i august, og foreligger som del av beslutningsgrunnlaget til kommuneplanen. Kommuneplanens samfunnsdel skal fastlegge overordnet strategi for det videre arbeidet med grønn mobilitet.

Strategisk næringsplan/Lierlaben:

Lierlaben ble åpnet ved inngangen til året. Det har vært økende aktivitet i lokalene, og tendensen gjennom året har vært at flere gründere tar det i bruk. Blant annet gjennomføres det faste arbeidsdager der lokalene benyttes som arbeidsfellesskap. På gründernes eget initiativ er det opprettet en egen facebook-gruppe, der det gjøres avtaler om arrangementer og pågår dialog om aktiviteten i lokalene. Kommunen følger aktiviteten og har dialog med de som bruker lokalet, blant annet for å bistå med praktisk tilrettelegging. Kommunen har også gjennomført flere enkeltarrangementer, og benytter lokalene som arbeidslokaler i forbindelse med kommuneplanrullering og stedsutviklingsarbeid.

Fellestjenester, ledelse og politikk

Status økonomi

Som meldt i tidligere månedsrapporter er det anslått et overforbruk på konsulenter vedrørende selskapsstrukturen i Lier kommune på om lag 1 mill.kr. Flere virksomheter anslår overskudd for 2018 som gjør at fellesområdet samlet sett estimerer et overskudd på om lag 1 mill.kr.

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Intensivere arbeidet med å sikre sykelønnsrefusjon fra NAV bl.a. gjennom systematisk og løpende rapportering til administrasjonsutvalget.	HP 17-20 Oppdrag 2.10	Overføres til drift.	Sykefraværsrapportering foregår løpende. Ny rapport for kvalitetssikring av lønnsutbetalinger er under arbeid og vil styrke kontrollen. Digital sykmelding (NAV) kvalitetssikrer også sykefraværsløpet og derved refusjon.
<p>HP 16-19: For å tiltrekke seg kvalifiserte og engasjerte medarbeidere og sikre god rekruttering iverksettes følgende tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økt bruk av alternative turnusordninger. • Tilrettelegging for flere heltidsstillinger. • Utarbeide kompetanseplan og kartlegge behov for etterutdanning i hver virksomhet. • Styrke lærlingeordningen og økt bruk av praksisplasser. • Fokus på ulike støtteordninger fra NAV som f.eks TULT for å kunne gi personer med redusert arbeidskapasitet et tilbud. <p>HP 17-20: For å tiltrekke seg kvalifiserte og engasjerte medarbeidere og sikre god rekruttering iverksettes det følgende tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økt bruk av alternative turnusordninger. • Tilrettelegging for flere heltidsstillinger. • Kompetanseplan og kartlegging av etterutdanning i hver virksomhet. • Styrke lærlingeordningen ytterligere innen alle fagfelt gjennom at måltallet endres til 1 årsverk pr 750 innbyggere. • Økt bruk av praksisplasser. <p>HP 18-21: For å tiltrekke seg kvalifiserte og</p>	<p>HP 16-19 Oppdrag 2.9</p> <p>HP 17-20 Oppdrag 2.7</p> <p>HP 18-21 Oppdrag 2.4</p>	I arbeid	<p>Styrket rekrutteringsløp for målgruppen lærere skal være ferdig i god tid til hovedutlysning primo 2019. Eget rekrutteringsløp for konkurranseutsatt spisskompetanse i helse og omsorg utarbeides parallelt. Nye og mer målrettede virkemidler er nødvendig for å synliggjøre kommunen som attraktiv arbeidsgiver og tiltrekke nødvendig kompetanse.</p> <p>Arbeidet med helhetlig kompetansestrategi pågår. Fristen for ferdigstilling er forlenget ut 2018 for å fokusere ytterligere på ledelse og økonomi. Tjenesteområdene og virksomhetene har egne løpende kompetanseplaner.</p> <p>Prosjekt «Nytt blikk – heltidskultur i Lier kommune» starter utprøving av vikarpool ved to virksomheter i helse og omsorg.</p> <p>Lærlingeordningen følges</p>

<p>engasjerte medarbeidere og sikre god rekruttering iverksettes følgende tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økt bruk av alternative turnusordninger • Tilrettelegging for flere heltidsstillinger • Etablering og bruk av vikarpool-ordning • Kompetanseplan og etterutdanning i hver virksomhet, herunder lederutdanning på virksomhetsnivå • Fortsatt styrke lærlingeordningen og økt bruk av praksisplasser innen ulike sektorer i samarbeid med utdanningsinstitusjoner 			<p>opp i henhold til plan.</p> <p>Kommunen har så langt i 2018 stilt 50 praksisplasser for studenter og elever til rådighet i de ulike tjenesteområdene. Sommerjobbprosjektet for unge arbeidssøkende ble gjennomført også i 2018 i samarbeid med NAV Lier. I tillegg har enkeltvirksomheter lokalt plasser for arbeidsutprøving.</p>
<p>Rådmannen gjennomgår bruken av eksterne konsulenter for å sikre at disse benyttes til avgrensede oppgaver og at resultatet er etterprøvbart. Bruk av eksterne rådgivere/konsulenter rapporteres ifm tertialrapportene.</p>	<p>HP 17-20 Oppdrag 2.22</p>	<p>Påbegynt</p>	<p>Arbeidet er igangsatt.</p>
<p>Måltallet for nærvær i 2018 settes til 95 %. Nye tiltak for å redusere sykefravær vurderes fortløpende.</p>	<p>HP 18-21 Oppdrag 2.5</p>	<p>I arbeid</p>	<p>Målet om inntil 5 % sykefravær, er enda ikke nådd. Lier kommune ligger dog lavere enn omkringliggende kommuner og har en bedre utvikling. Systematisk IA-arbeid er forsterket i.h.t. HMS-plan og i samarbeid med NAV arbeidslivssenter og BHT. Avdelingsledernivå er etablert for å styrke nærledelse og tett oppfølging av medarbeidere. Deler av organisasjonen og enkeltvirksomheter har en nedgang i fravær, for eksempel barnehagene hvor det pågår et eget prosjekt. Det er store variasjoner i fraværstall, og særlig helse, omsorg og velferd har behov for ytterligere tiltak.</p>
<p>Rådmannen utreder etablering av et eget innovasjonsfond på kommunalt nivå. Hensikten med fondet vil være at kommunale virksomheter kan søke om tilskudd til modernisering- og effektiviseringsprosjekter i egen regi. Frist: i løpet av 2018.</p>	<p>HP 18-21 Oppdrag 2.16</p>	<p>Ikke påbegynt</p>	

Organisasjon og medarbeidere

Nærvær, sykefravær

Det totale sykefraværet er 8,3 %. Dette er 3,3 % over kommunens måltall på 5 %. Fraværet i 2. tertial ligger 0,2 % over fraværet på samme tid i 2017, og det legemeldte sykefraværet per 2. tertial utgjør 6,7 %.

Influensaepidemien i starten av året, preger fremdeles det akkumulerte fraværet. Sykefraværstall for august viser at fraværet synker gradvis. Det har i juli og august vært 1 % høyere fravær enn samme periode i 2017. Mange virksomheter har redusert fraværet, mens andre virksomheter, særlig i helse, omsorg og velferd, har svært høyt sykefravær. Her settes inn særlige tiltak. Sykefraværsprosenten totalt sett er fortsatt alt for høy.

Systematisk HMS-arbeid og helsefremmende ledelse fortsetter med økt styrke i henhold til HMS handlingsplan og i samarbeid med NAV arbeidslivssenter og bedriftshelsetjenesten (BHT). Enkeltiltak som er gjennomført i perioden:

- Prosjekt barnehagene og forsterket oppfølging av sykemeldte har gitt resultater.
- I virksomheter med særlig høyt fravær har lederne iverksatt tiltak som funksjonsvurderingskurs, tettere individuelle oppfølgingssamtaler, og det gis lederstøtte. Dette fortsetter over tid.
- Tettere og jevnlig dialog mellom kommunens ledere og NAV Arbeidslivssenter samt BHT. Disse er mer aktivt inne på lederarenaene.
- Intern arbeidsutprøving systematiseres og oppfølging settes i gang så tidlig som mulig, inkludert tettere dialog med Nav Lier.
- Funksjonsvurderingskurs er gjennomført i størsteparten av Lier kommune. Enkelte skoler, samt avdelinger i Helse, Omsorg og Velferd gjenstår.

Planlagte tiltak som skal forsterke arbeidet:

- Fraværsforum - en arena hvor ledere med oppfølgingsansvar kan utveksle erfaringer og bygge ny kunnskap om tiltak som har god effekt.
- Tydeliggjøring av kommunens regelverk og rammer for tilretteleggingsplikt og sykmeldtes aktivitets- og medvirkningsplikt. Forsterket opplæring av avdelingsledere.
- Knytte tettere kontakt med kommuner i KOSTRA-13-gruppen for å innhente mer kunnskap fra kommuner med lave fraværstall og prosjekter som har ført til mye reduksjon i sykefravær.
- Ytterligere kompetanseheving internt om helsefremmende ledelse og medarbeideroppfølging, inkludert oppdatering på nye forskningsresultater om tiltak som faktisk virker.

Tariff 2018

Sentrale forhandlinger er vedtatt med ramme og reallønnsvekst 2.8 %. Av dette var 1,7 % allerede disponert. Lokale forhandlinger i Lier kommune gjennomføres i uke 42. Årets lokale forhandlinger omfatter kun ansatte i HTA kap 5 og 3.

Tiltrekke kompetente og engasjerte medarbeidere - rekruttering

Arbeidsgiverpolitisk plattform vektlegger behovet for å synliggjøre Lier kommune som en attraktiv arbeidsgiver for å tiltrekke nødvendig kompetanse til tjenestene.

Lier kommunes konkurransefortrinn i det fremtidige arbeidsmarkedet i vårt geografiske område, blir vesentlig. Rådmannen arbeider med nye rekrutteringsstrategier. Tjenesteområdet Oppvekst styrker rekrutteringsløp for lærere, mens Helse og omsorg og Velferd parallelt vurderer nye virkemidler for å tiltrekke nødvendig spisskompetanse på sine fagfelt. De to løpene inkluderes i overordnet og helhetlig rekrutteringsstrategi. Det er behov for en langt sterkere satsing de neste årene for å kunne konkurrere med omkringliggende kommuner.

Ledere

Rådmannen har avholdt ledersamling hvor lederverdier, digitalisering og handlingsprogram var tema. Det er videre avholdt lederforum for alle ledere med tema som handlingsprogram, organisasjonsutvikling og etikk. Hensikten er å styrke styringsdialogen, samhandling og å heve felles lederkompetanse på aktuelle fagområder. Det gjennomføres jevnlig ledermøter i alle tjenesteområdene.

For å styrke prinsippet om nærledelse, er det etablert avdelingsledernivå i de større virksomhetene. Helse, omsorg og velferd har nå avdelingsledere, mens oppvekst vurderer det samme for skolene. Nærledelse har som mål å skape tettere dialog, styrket utvikling og økt motivasjon blant medarbeiderne og med det forbedrede resultater. Redusert sykefravær er ett slikt resultatmål.

Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor

Forrige medarbeiderundersøkelse, 10-faktor, ble gjennomført i mars 2017. Virksomhetene har utarbeidet handlingsplaner og arbeider med forbedringer. Rådmannen har valgt ut faktorene «mestringsorientert ledelse» og «mestringsklima» som overordnede fokusområder i kommunen. Arbeidet med lederverdier og lederutvikling knyttes opp mot dette. Verktøy innen leder- og medarbeideroppfølging skal revideres i tråd med faktorene og for å sikre mestring, motivasjon og mening for alle ansatte.

Kompetanse

Kommunens overordnede og helhetlige kompetansestrategi nærmer seg ferdigstilling. Fristen er forlenget ut 2018 i den hensikt å inkludere en sentralt prosess rundt fremtidig ledelse, lederverdier og lederutvikling. Kompetansestrategien skal resultere i kompetanseplaner for de ulike tjenesteområdene og virksomhetene.

Tjenesteområdene og virksomhetene utarbeider og følger opp egne kompetanseplaner for sine fagområder.

Nytt blikk – heltidskultur

Lier kommune deltar i KS sitt nettverksprosjekt sammen med 9 andre kommuner. Kommunens interne prosjektorganisasjon er godt i gang med sitt arbeid. Prosjektgruppen har deltatt i 2 samlinger med nyttig erfaringsutveksling, samt et studiebesøk til Fredrikstad kommune som har god erfaring med opprettelse av kommunal bemanningspool som egen virksomhet. Lier kommune skal nå starte pilot/utprøving av vikarpool ved to av virksomhetene i helse og omsorg og velferd.

Lærlinger

For å tiltrekke kvalifiserte og engasjerte medarbeidere og fremme god rekruttering, har et eget lærlingeprosjekt arbeidet med å sikre høy kvalitet på lærlingeordningen i Lier kommune.

Introduksjon for 16 nye lærlinger er gjennomført. Lier kommune har da 39 lærlinger.

Rekruttering for 2018-kullet er ferdig og lærekontrakter samt arbeidsavtaler for de nye lærlingene er i ferd med å komme på plass. Antall lærlinger blir siste rekruttering redusert etter ny målsetting i handlingsprogrammet for 2018 om 1 lærling pr 750 innbyggere (tidligere måltall var 1 årsverk pr 750 innbygger). Lier kommune har da 35 lærlinger totalt. Årets inntak innebærer altså en reduksjon på 4 lærlinger.

Praksisplasser; studenter og elever

Så langt i 2018 har Lier kommune hatt 21 høyskole-studenter i praksis, fordelt på virksomheter i hjemmetjeneste, sykehjem og psykisk helse. Høyskolene og studentene gir svært gode tilbakemeldinger på kommunens oppfølging. Dette er vesentlig med tanke på senere rekruttering til Lier kommune.

I samme periode har 29 elever fra videregående skoler vært i arbeidspraksis, både helsefagarbeidere og barne- og ungdomsarbeidere. Disse elevene kommer fra Lier videregående skole, Åssiden videregående skole og voksenopplæringen Opus. Lier kommune tilbyr praksisplasser primært til elever bosatt i Lier.

Også i 2018 har kommunen gjennomført prosjekt sommerjobb i samarbeid med NAV Lier. Prosjektet hadde en målsetting om inntak av totalt 8 unge arbeidssøkende. Resultatet ble 2 sommervikarer hos henholdsvis SFO (sommeråpen avdeling) og Park, idrett og friluft. Årsaken til det lave antallet var bl.a. søkerens manglende kvalifikasjoner i.f.t. ledige sommerjobber. En videreføring av prosjektet i 2019, fordrer tydeligere mandat og strammere styring med utplassering av kandidater.

Økonomi

Tertialrapporten beskriver status på politisk oppdrag og overforbruk i forhold til budsjett. Regnskapstallene for august legges frem i månedsrapporten for august (foreligger ca. 25. september).

Status økonomi

Totalt sett er rådmannens prognose for virksomhetene et underskudd på 13,5 mill.kr. Overforbruk er i sin helhet knyttet til Velferd. Gunstige prognoser på fellesområdet, med unntak av utbytte, reduserer overforbruket til at kommunen som helhet går i balanse. Det er krevende å lage en god prognose, og utfallet kan avvike fra dette estimatet. Det er blant annet knyttet usikkerhet til behovsutviklingen innen både Velferd.

Rådmannen foreslår følgende budsjettjusteringer i behandlingen av 2. tertialrapport:

- 200 000 kr til fem nye VTA plasser.
- 50 000 kr til ruspolitisk handlingsplan.
- 960 000 kr til VIVA for overvannshåndtering og
- 200 000 kr til Deltakelse helseklynge

Tjenesteområdene

Velferd har økonomiske utfordringer beregnet til et merforbruk på ca. 17 mill. kr over rammen. Ca. 8 mill. kr er knyttet til flere nye brukere enn budsjettet, og 6 mill. kr knyttet til barnevernet. Resten er omstillingsbehov som ikke er realisert. Kostnadsveksten har vært betydelig over tid, også hvis en justerer for innbyggerveksten. Det kan være nødvendig med en strammere linje i behovsvurderinger av brukere. Dette kan sikre at det blir tilstrekkelig med ressurser til alle som har krav på tjenester.

Administrasjonen har historisk levert noe høye prognoser på overforbruk i tjenestene. Det påpekes at det er gjort strengere vurderinger enn tidligere av flere virksomheter og tjenesteområder mht. innrapportert forventet overforbruk.

Fellesområdet

Skatt og rammetilskudd:

Budsjettet for skatt og rammetilskudd ble lagt på 5 mill.kr. over statsbudsjettets anslag i Lier. Totalt forventes det at vi får netto inntekter for skatt og rammetilskudd 9 mill.kr. over anslaget i statsbudsjettet, og dermed 4 mill.kr. over anslaget i budsjett.

Renter:

Rentesituasjonen er gunstig, kalkylen pr 2. tertial indikerer rundt 4 mill.kr. lavere netto rentekostnad i forhold til budsjett.

Pensjon:

Foreløpig prognose på pensjonskostnad tilsier 6 mill. kr. under budsjett.

Utbytte:

Lier Everk Holding besluttet i GF den 6.juni 2018 å utdele utbytte i form av et tingsutbytte som har en total verdi på 10,6 mill.kr. Dette utbyttet består av en fordring og aksjer og føres over som en del av avviklingen av Lier Everk Eiendom AS. Regnskapsteknisk kan ikke dette føres via driftsregnskapet, men føres i balansen. Dette betyr at budsjettert utbytte på 9,5 mill. kr. ikke blir realisert. Kommunen har fått utbytte fra RFD på 1,6 mill. kr. og Alier på 2 mill. kr. som reduserer prognostisert underskudd til 7 mill. kr.

Lønnsoppgjør:

I budsjettet for 2018 er det tatt høyde for et lønnsoppgjør på 3 % i henhold til signalene i statsbudsjettet. Resultatet i det sentrale oppgjøret endte med en ramme på 2,8 %. Avsetning til lønnsoppgjør avsettes i forhold til makrotall, og vil avvike fra hvordan oppgjørene slår ut for kommunen.

En prognose gir et overskudd på avsetningen på ca. 4,5 mill. kr.

Integreringstilskudd:

Integreringstilskuddet i 2018 er beregnet høyere enn budsjett. Avvikling av bolig for enslige mindreårige flyktninger medfører et overforbruk i en overgangsfase og dekkes av merinntektene fra integreringstilskuddet.

Totalt sett er det en prognose med overskudd på integreringstilskuddet på 3,5 mill. kr.

Samlet endring i netto driftsresultat:

Samlet sett indikerer prognosen underskudd pålydende 2 mill.kr. Det er flere områder med usikkerhet i prognosen.

Lier kommune har budsjettert med et overskudd (netto driftsresultat) på 27,3 mill.kr. Netto driftsresultat kan benyttes til å håndtere overforbruk før man får et underskudd totalt sett.

Investeringer

Rapportering på investeringsprosjekt

Oversikt over de største investeringsprosjektene for bygg ligger vedlagt (vedlegg 1). LEKF foreslår avslutning av prosjekt Hegg skole og Fosshagen sykehjem.

Rapportering VIVA

Rapportering fra VIVA ligger som vedlegg 2. I 2. tertial foreslår VIVA endringer til driftsbudsjett tilsvarende det som ble spilt inn til HP 18-21 men ikke prioritert av rådmannen. Rådmannen har valgt å foreslå bevilgning på overvannshåndtering og pris og lønnsvest 2018. Videre har VIVA foreslått avslutning av en del investeringsprosjekter.

Avslutning av prosjekter

Avsluttede prosjekter VIVA IKS:

Prosjekt	Budsjett	Forbruk	Restbeløp
9146 Sylling fyllplass	4800000	4 584 863,15	215 136,85
9233 Eikseterveien, midlertidig utbedring	3000000	3 344 171,38	-344 171,38
9397 Overvannshåndtering Linneslia	1 000 000	0,00	1 000 000,00
9701 Industrigata rehabilitering avløpsledning	3 200 000	2 668 902,00	531 098,00
9704 Infrastruktur Lierbyen	63 741 956	63 020 755,00	721 201,00
9709 Espedalsområdet	6 100 000	50 632,00	6 049 368,00
9714 Hovedplan vann- og ledningsfornyelse			4 614 774,00
9717 Nordal, vann og avløp	20 550 000	22 983 121,33	-2 433 121,33
9734 Klimaendring/brukerinteresser m.m.			782 777,00
9735 Linnes renseanlegg, oppgradering	24 010 000	24 874 974,58	-864 974,58
9736 Sylling renseanlegg, oppgradering	14 000 000	13 845 303,85	154 696,15
9738 Sjøstad renseanlegg, oppgradering	10 580 000	10 483 463,14	96 536,86
9741 Tilkn. Eksisterende boliger Nordal	0	2 281 147,00	-2 281 147,00
9744 Revidering Temaplan avløp	3 200 000	524 641,00	2 675 359,00
9754 Kompensasjon for prisstigning	1 500 000	0,00	1 500 000,00
9767 Reduksjonskum Kortnes	500 000	110 187,00	389 813,00
9778 DVD - administrasjonstilskudd	1 000 000	0,00	1 000 000,00
		SUM	13 807 345,57
Sette ned bevilgning (overføring til senere år)	Budsjett	Forbruk	Restbeløp
9746 Sanering overvann Sjøstad	5 750 000	785 850,00	4 964 150,00
9768 RV-23 - utskifting av vannledninger	18 000 000	0,00	16 500 000,00
9000 Mindre anlegg vann			3 000 000,00
9100 Mindre anlegg avløp			10 000 000,00
		SUM	34 464 150,00

Avsluttede prosjekter LEKF:

Prosjekt	Budsjett	Forbruk	Restbeløp
8503 Hegg skole	350 000 000,00	342 000 000,00	8 000 000,00
9486 Fosshagen sykehjem	400 962 000,00	355 000 000,00	45 962 000,00
		SUM	53 962 000,00

Kjøp av leilighet i Eikeliveien

Personalfasilitetene ved Eikeliveien bofellesskap har vært dårlig. For å tilfredsstille krav i arbeidsmiljøloven er det behov for å bedre forholdene. Det er gjort forsøk på å finne løsninger, men dette har vist seg vanskelig da boligene er borrettslag og eies av beboerne. En av leilighetene blir nå til salgs. Rådmannen foreslår at Lier kommune kjøper leiligheten og benytter denne til personalfasiliteter. Prisen for leiligheten er styrt og blir indeksregulert med en justering for slitasje og oppussing. Prisen er ikke kalkulert, men vil være i størrelsesorden rundt 800.000 kr. Kjøpet finansieres fra eksisterende bevilgning «Tomtekjøp».

Konsulentkostnader

Utvalg	Konsulentkostnad per mai-august	Innhold
FORMANNSKAPET	880 894	Hovedsakelig omorganiseringsprosjektet og juridiske utredninger selskapsstruktur.
	152 638	
FORMANNSKAPET - FELLESOMRÅDER OG KOMMUNALE FORETAK		LEKF: Juridisk bistand vedr. klage på anskaffelse av parkouranlegg og bistand til konkurransegrunnlag aktivitetsanlegg Oddevall, Høvik og Gullaug skoler og risikoanalyse brann.
	335 805	
GRUNNSKOLE-, BARNEHAGE- OG KULTURUTVALGET		Hovedsakelig konsulenter til lyd/lys osv Lier kulturscene samt innleie konsulent i "vikariatstilling" kultur og skole.
	366 243	SPGR analyse og teamutvikling, styrking av skolehelsetjenesten og andre diverse småoppdrag
HELSE-, SOSIAL- OG OMSORGSUTVALGET		
	1 392 109	
MILJØUTVALGET		Kommuneplan, KU Lier Skytebane og prosjekt grønn mobilitet.
PLANUTVALGET		Noen andre småoppdrag.
	39 258	
Sum drift	3 166 947	

Utvalg	Konsulentkostnad per mai-august	Innhold
FORMANNSKAPET	207 270	IKT Handlingsplan og noe drift og support av 1:1 enheter skole.
FORMANNSKAPET - FELLESOMRÅDER OG KOMMUNALE FORETAK		Arkitekttjenester Fosshagen fase 2 og annen byggtknisk konsulentbistand andre prosjekter.
	2 552 438	
GRUNNSKOLE-, BARNEHAGE- OG KULTURUTVALGET		
	8 960	
HELSE-, SOSIAL- OG OMSORGSUTVALGET		Beskrivelse sykesignal Liertun
	65 780	
Sum investering	2 834 448	

